

Skapat av (Efternamn Förnamn, org)
Andreas Waldemarsson, VTI

Dokumentdatum
2021-09-07

Möte metodgruppens asfaltutskott

Datum för mötet: 2021-09-07
Tid för mötet: 08:00 – 12:00
Plats: TEAMS

Samman kallat av: Kenneth Lind, Trafikverket

Närvarande

Kenneth Lind - Ordförande	Trafikverket
Andreas Waldemarsson - Sekreterare	VTI
Kader Khalid	NCC
Katarina Ekblad	SKANSKA
Maria Dryselius	Trafikverket
Sima Roostamalipour	NYNAS
Jacob Källström	SVEVIA
Martin Rydh	PEAB Asfalt
Jörgen Olausson	Sandahls Grus & asfalt
Glenn Lundmark	Asfaltskolan
Åsa Leandersson	Sydbeläggningar
Mats Kindvall	Swedavia

Frånvarande

Sarah Lundgren	Nouryon
----------------	---------

1. Inledning (presentation, info från värd)

KL hälsade alla välkomna och öppnade mötet.

2. Bemanning och roller - vid nya medlemmar (se inriktningsdokument)

<http://www.metodgruppen.nu/web/page.aspx?refid=10>

3. Minnesanteckningar möte 2021-03-23

<http://www.metodgruppen.nu/web/page.aspx?refid=43>

4. Minnesanteckningar – Styrgruppsmöte 2021-04-21

<http://www.metodgruppen.nu/web/page.aspx?refid=18>

Inget specifikt från mötet som behövdes tas upp.

5. Info om EN-standarder & aktuella röstningar (KL)

En genomgång av aktuella röstningar gjordes.

Förväntas publiceras under 2021

EN 12697-48:2021 Interlayer bonding (vidhäftning mellan lager)

EN 12697-49:2021 Friction after polishing (friktion efter publicering)

Metoder under Systematisk översyn (5-års översyn)

- EN 12697-7 Bestämning av skrymdensitet hos asfaltprovkroppar med hjälp av gammastrålar
Kommer på slutomröstning under hösten. Används ej i Sverige. Frankrike ansvarat för revidering.
- EN 12697-15 Bestämning av separationskänslighet

Kommer på slutomröstning under hösten. Endast för varmassa (ej bitumenemulsion). Tyskland intresserade av metoden

- EN 12697-36 Metod för bestämning av tjocklek hos beläggningsslager
Kommer på slutomröstning under hösten. Sverige har via Hassan H spelat in specialskjutmåttet med en förlängd skänkel som ett alternativ.
- EN 12697-38 Provningsutrustning och kalibrering
Diskussion om denna behövs (föråldrad). Beslut tas längre fram inom CEN/TC227/WG1/TG2, om eventuell slopning ur standardlistan. Denna standard krockar med andra ISO-standarder som på ett relevantare sätt sätter upp krav vad gäller utrustningars noggrannhet mm kopplat bl.a till ackreditering.
- EN 12697-41 Beständighet mot avsningsmedel
Fortsatt utredning för revidering pågår. Tas upp på nästa möte i TG2 (september 2021). Hassan Hakim är TG2-expert och deltar i arbetet. Tyskland och Frankrike har visat intresse.
- EN 12697-37 Hetsandsmetoden för bestämning av vidhäftning av bindemedel på bitumeniserad chipsten (BCS)
Kommer på slutomröstning under hösten. Ej relevant för Sverige. Används i UK (Hot Rolled Asphalt)
- EN 12697-43 Beständighet mot drivmedel
Fortsatt utredning för revidering pågår. Tas upp på nästa möte i TG2 (september 2021). KL presenterande CEN Enquiry kommentarer från den svenska sidan vad gäller denna metod. Relevanta synpunkter på det tekniska utförandet av metoden. Precisionsdata saknas men trots det finns en tabell för val av klasser i produktstandarder (2016-års versioner) med intervall på 1 % när. Metoden är ej åberopad av varken Swedavia eller Fortifikationsverket i dagsläget.

Kommande Systematiska översyner (5-års översyn)

- SS-EN 12697-16:2016 Prall
- SS-EN 12697-25:2016 Pulserande kryptest
- SS-EN 12697-35:2016 Laboratorieblandning

Båda metoderna förväntas komma på översyn under hösten.

6. Hemsidan (översyn av strukturen, mm)

Glenn noterade att hemsidan fortfarande har en gammal logga för asfaltsskolan. Andreas ser till att ändra den till den nya.

7. Metoder (TRVMB-TDOK, synpunkter på metoder mm)

En allmän diskussion fördes kring Dynamisk Kryptest bl.a angående hur prover för detta test ska tas ut. Normalt slumpas 3 dubbelprov ut för aktuell provtagningsyta om 40 000 m² och testas. Intentionen med provningsmetoden är dock att den ska ge **ett** resultat (medelvärde) på en punkt baserat på minst 3 prover (SS-EN 12697-25). Vidare talades det om kravnivåerna som TRV ställer samt om det finns en öppning att använda någon form av strykning av extremvärden vid redovisning av resultat. Där är vi inte ännu men önskemål finns. Detta måste då harmoniera med hur prover tas ut för att en sådan procedur ska vara motiverad. I detta sammanhang noterades också önskemålet om att få fram "fräscha" precisionsmått på metoden. Det kommer de som administrerar ringanalysen för metoden att beakta.

En annan metod som diskuterades var SS-EN 12697-43, Resistance to fuel. Ingen av oss i gruppen har någon erfarenhet av den. Syftet med den är ju att säkerställa att asfaltmassor som används i flygfältsammanhang i någon mån ska motstå bränsle. En äldre metodbeskrivning, FAS 479 (Cantabro), som används i mindre omfattning diskuterades. I nuläget är det inte aktuellt att spela in den metoden, även om den principiellt är mycket bättre skriven. Dock finns stora arbetsmiljömässiga utmaningar med den här typen av provningar vilket gör att laboratorierna gärna undviker dessa.

8. Metodhandledningar

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1XpvAFVdyPkzML881f0hdoLRXuDIgg6khNctjA2bFb4/edit#gid=1110483688>

En genomgång av status på de publicerade metodhandledningarna gjordes. Noterades att det var ett par nya handledningar som tillkommit sedan förra mötet. Ny version på **SS-EN 12697-3 och SS-EN 12697-20 Stämpelbelastning (Ny handledning)**. Dessa granskades och några smärre fel uppmärksammades och rättas till av AW. I övrigt noterades att vi ligger i stort sett i fas med de aktuella standarderna. Målet är ju egentligen att vi jobba för att göra standarderna så bra som möjligt och därmed slippa att skriva särskilda metodhandledningar.

9. Ringanalyser (Alla)

Av olika anledningar har ringanalysen på Dynamisk kryptest enligt SS-EN 12697-25:2016, metod A1, fördröjts. AW tar ett omtag och drar igång den så fort som möjligt. Önskemål finns att få till en preliminär resultatredovisning på metoddagen i början av februari. Det förutsätter att prover kan distribueras före julleddigheten och att laboratorierna kan utföra provningen i början av januari. Gruppen jobbar på detta.

KL påtalade att behovet med uppdaterad precisionsdata är väsentlig för dels kravställning i projekt, översyn av regelverk samt med tanke på att SS-EN 12697-25:2016 är aktuell för systematisk 5-års översyn som beräknas starta i slutet av 2021.

En diskussion om vilken ringanalys som därefter kommer att genomföras fördes. Beslutades att göra en omkastning och se till att lägga Prall **före** Asfaltmassaprovning (PMB) på bindemedelshalt, kornkurva, marshall, skrym, kompakt och hålrum. Motivet till detta är att SS-EN 12697-16:2016 är aktuell för systematisk 5-års översyn. KL betonade att det är bra att ha färsk precisionsdata tillgänglig i samband med revidering. Sverige har ett särskilt ansvar för metoden.

10. Aktuell FoI, resultat och behov och utgivna rapporter mm (Alla)

Inga diskussioner fördes under denna punkt. De uppdrag som ligger sen innan jobbas det på.

11. Metoddagen (Glenn)

NCC i Solna. Torsdag 3 Februari 2022

Glenn gick igenom de programpunkter som Asfaltutskottet har föreslagit. (Se tabell nästa sida).

Diskussion fördes angående programpunkt 8. Vad vill vi med den punkten? Överlät åt styrgruppen för metodgruppsarbetet att besluta detta.

I övrigt ansågs det att Asfaltutskottets medverkan på nästa års metoddag har tillräckligt med programpunkter för att fylla den del som vi behöver "ansvara" för.

Metoddagen 2022

Datum: 3 februari 2022

Programförslag

	Programpunkt	Föredragshållare	Kontaktperson	Tid	Utskott
1	Inledning	Johanna T	Johanna T		Styrgruppen
2	Ringanalyser – Dynamiskt kryptest – inled med beskrivning av princip	Andreas W	Andreas W		Samtliga
3	Ringanalyser – Kommande 2022	Andreas + Håkan	Andreas W		Samtliga
4	FOI-projekt – Slutredovisning ITSr/MIST	Shafiqur Rahman	Kenneth L		Asfalt
5	FOI-projekt – RV40 – Anders Gudmarsson (Martin Rydh)	Anders			Asfalt
6	Standardisering EN 12697-serien	Hassan H	Hassan H		Asfalt
7	Asfaltutskottet: Regelverk asfalt	Kenneth L	Kenneth L		Asfalt
8	Utveckling provningsutrustningar, tex: hur kan vi få bort metylenklorid? (Lars Jansson + representant från Infratest) (Extraktion och återvinning för vidare bitumenanalyser.)	Matthias Martus, Infratest	Lars J		Styrgruppen
9	Ballast		Klas H		Ballast
10	Ballast		Klas H		Ballast
11	Bitumen		Henrik A		Bitumen
12	Oförstörande		Fredrik L		Oförstörande
13	xxxxx				
14	Diskussion - avslutning		Johanna T		Samtliga

Max tid:

4:20
h

12. Info metoder och nyheter i regelverken (KL)

AMA

Svensk Byggtjänst påbörjar arbetet med revidering av AMA till AMA23 under hösten. KL är även denna gång ansvarig sektorutredare (SU-A) för Väg – Bundna lager (bitumen-, och cementbundna) samt tillhörande rivningskoder. Till sin hjälp har han biträdande sektorutredare (SU-B), Roger Nilsson, SKANSKA. Utredningsarbete pågår under hösten och en bit in på nästa år. Remissen är beräknad att gå ut 25 maj 2022 och pågå fram till 25 augusti 2022. Efter det vidtar utredningsarbete efter remiss och textbearbetning. AMA 23 beräknas publiceras i mitten av april 2023. Trafikverket brukar sedan besluta om tillämpning för nya projekt från 1 juli samma år.

Trafikverkets regelverk för bitumen bundna lager

KL informerade att revidering av TDOK 2013:0529, Bitumenbundna lager, skjuts fram för att samordnas med revidering av AMA23. Endast akuta rättningar kan bli aktuella men KL vill ogärna göra små förändringar utan föredrar att samla ihop alla ändringar till ett och samma revideringstillfälle. Även "regler för reglering" och de TDOK-metoder som diskuteras tidigare samordnas med utgivning av nästa version av TDOK 2013:0529.

13. Swedac (KL)

Inget nytt att rapportera. Nytt möte planeras enligt överenskommelse vid senaste mötet till januari 2022.

14. Övrigt

Möte metodgruppens asfaltutskott

Intensiv diskussion förekommer i delar av landet om att ändra kraven i regelverket om förekomst av glimmer i finmaterialet (<4mm). Önskemål finns att se till att finfraktionen ska ha samma ursprung som det högkvalitativa materialet till asfaltmassa.

KL meddelade att han inte är beredd att ändra något i dagsläget eftersom det riskerar att leda till en ökning av transporter för de täkter som köper in kvalitetsten > 4 mm. Utöver inköp kvalitetssten tvingas man då även köpa in material < 4 mm från samma täkt. Metoden för bestämning av vattenkänslighet, TDOK 2017:0650, är enligt branschen utslagsgivande vid förekomst av olämplig andel glimmer i finfraktionen. Denna punkt kommer att diskuteras utförligare vid nästa möte i asfaltutskottet.

15. Beslut

Inga nya beslut. Endast ändrad ordningsföljd för tidigare beslutade ringanalyser. (Se beslutslista)

16. Kommande möten

- 2021-12-07 08:00 – 12:00 (TEAMS)

Vid pennan

Andreas Waldemarson

Justerat

Kenneth Lind

Nya och ej slutförda beslut:

Datum	Beslut/uppdrag (Röd text innebär justering på detta möte)	Ansvar
2019-04-16	Arbetsgrupp för att arrangera Ringanalys på Dynamisk krypresistens under 2020. Andreas W, VTI; Katarina Ekblad, Skanska; Khalid Kader, NCC; Martin Rydh, Peab, SVEVIA; Jacob Källström. (Prio 1) Andreas W sammankallande	AW
2020-12-01	Arbetsgrupp utsedd för planering av ringanalys för EN 12697-16, Prall (Prio 2) Jacob Källström och Andreas Waldemarson	AW
2020-12-01	Arbetsgrupp utsedd för planering av ringanalys för EN 12697-1, -2, -5, -6, -8, -30 på PMB-massa (Prio 3) Katarina Ekblad och Andreas Waldemarson.	AW
2019-10-22	Utvärdera Corelock-metoden i en provningsjämförelse, Arbetsgrupp: Andreas W och Katarina Ekblad	AW

Slutförda beslut och uppdrag:

2018-09-06	Fråga om någon på Swedac kan hålla en kort presentation om förändringarna i den nya laboratoriestandarden 17025 på Metoddagen 2019-02-07	AW
2018-09-06	Sammankalla till skypemöte om Ringanalys 2019 på vattenkänslighet	AW
2017-04-05	Listan över arbetet med metodhandledningar som ligger på hemsidan ska uppdateras avseende aktuella SS-EN metoder samt komplettering med önskat färdigställandedatum för respektive handledning.	KL & AW
2017-04-05	Arbetsgrupp utsedd för planering av ringanalys för EN 12697-1, -2, -5, -6, -8, -30. Andreas sammankallande, Martin, K deltar i arbetsgruppen Ringanalys ska genomföras under jan-mars 2018	Andreas W
2016-12-08	Ta fram metodhandledningar av Dynamisk kryp (SS-EN 12697-25) samt Laboratorieblandning (SS-EN 12697-35)	Andreas W
2016-04-20	Planering av ringanalys för återvinning, 12697-3, inkl. framtagning av metodhandledning Arbetsgrupp: Henrik, Andreas och Hassan	Henrik A
2016-04-20	Planering av ringanalys för Prall, 12697-16, inkl. framtagning av metodhandledning Arbetsgrupp: Kenneth L, Katarina, Khalid och Leif	Kenneth L
2016-08-31 2016-04-20	Utgår ur denna beslutslista – endast information. Se punkt 13 i Minnesanteckningarna. Nystart för Ringanalysgruppen som har ett skypemöte fredag den 22 april 2016 för att se över "Manual för ringanalyser" och diskutera förslag till kommande ringanalyser	Håkan A, VTI
2014-12-10	Inbädda dokument i förelänk till de dokument som det hänvisas till i beslutslistan.	Leif, VTI
2014-12-10	Ålderskorrigering (punkten omarbetad sedan föregående protokoll) Försöka få till ett SBUF/TRV projekt	Hassan Hakim Khalid Kader, NCC
2013-01	Arbetsgrupp för provtagning (2013-01): Ta fram de standarder vi använder för provtagning t.ex. TRVMB 703 och SS-EN 12697-27 och sedan ange de "kritiska faktorer" som påverkar mätosäkerheten i	<u>Mats, Svevia</u> Khalid, NCC Katarina, Skanska

	påföljande analyser. <i>Mats J skickar förslag till Swedac (beslut på mötet i aug 2013). Klart men dokumentet är inte publicerat någonstans? Men frågan har tagits hand om på Asfaltskolans utbildning.</i>	
2016-08-31 2013-01	Löpande arbete att omarbeta TRVMB till TDOK. Information ges kontinuerligt av KL. Omarbetning av standarder (2013-01): FAS och VVMB-metoder till TRVMB eller övergång till EN-standard TRV håller på med detta arbete under 2013. Sammanställning inlagd på MGs hemsida.	Kenneth L, TRV
2016-08-31 2013-01	Vid asfaltutskottsmöte 2016-08-31 fördelades ansvaret för respektive Metodhandledning. Se punkt 7 i Minnesanteckningarna. Uppdatering av metodhandledningar (2013-01): Gå igenom alla metodhandledningar och stämma av att det är senaste utgåva vi hänvisar till samt notera om ändringar gjorts i standarderna som påverkar skrivningen i metodhandledningarna i de fall utgåvorna inte stämmer. Leif kollar och fördelar arbetet. 12697-3 och 16 nya som borde jobbas fram!	Enligt lista Leif, VTI
2016-08-31 2013-01	KL meddelade att rapporten finns i FUD-Info (TRV). Länk läggs ut på hemsidan. http://fudinfo.trafikverket.se/fudinfoexternwebb/pages/PublikationVisa.aspx?PublikationId=3066 Rapport om ringanalys på utmattning (2013-01):Läggs ut på hemsidan. Leif kollar med Hassan	KL Hassan, VTI
2014-12-10	Planera ringanalys för dynamisk kryptest, WTT, Triaxialförsök inkl. packning av prover. Leif samlar en grupp av närmast berörda. (Inför en sådan ringanalys bör en enkät också ingå där varje lab. beskriver vilken utrustning och vilka procedurer man använder, både vad gäller provning som tillverkning av plattor). Nedlagt!	Leif, VTI
2014-12-10	Metodansvariga för dessa metoder (punkten omarbetad sedan föregående protokoll): (Syftet med metodansvariga är främst att ha någon som känner ett ansvar för remisshanteringen av dessa metoder; samla in synpunkter och sammanställa remissvar) - WTT inkl. packning, Henrik Arnerdal, Nynas - Dynamisk kryptest, Hassan, VTI Denna punkt är omarbetad i dagens protokoll!	Henrik, Nynas Hassan, VTI
2013-12-05	Remisshantering. Leif lägger upp svarsblanketter på hemsidan för alla aktuella provningsstandarder inom de områden vi arbetar med inom metodgruppen. Syftet med detta är att vem som helst sedan kan gå in och lägga in sina synpunkter. Visas på metoddagen 2014.	Leif, VTI
2013-01	Forum på nätet för synpunkter på olika provningsmetoder: Leif tar fram ett forum på nätet där man kan gå in och tycka till om olika metoder. Syftet är att försöka fånga in synpunkter från branschen som vi sedan kan hantera i de olika utskotten. Visades på mötet i aug 2013. Visas på metoddagen 2014.	Leif, VTI
2013-01	TOD-metoden: Översyn av den subjektiva bedömning som görs i denna metod för att avgöra om asfaltmassan uppvisar de viskösa egenskaper som utmärker en KGO blandad massa. Beslutat att inte göra metodbeskrivning av denna metod eftersom vi saknar underlag att arbeta efter. Bl.a. som beskriver hur bedömningskurvorna ska definieras.	Torbjörn, TRV Björn, TRV Leif, VTI